

הַלְבוֹת מִטְמְאֵי מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב

יש בכללן ארבע מצוות עשה; וזה הוא פָּרִטָן: (א) דין טְמֵאָה נָדָה; (ב) דין טְמֵאָה יוֹלֶדֶת; (ג) דין טְמֵאָה זָבָה; (ד) דין טְמֵאָה זָב. ובאור מצוות אלו בפרקים אלו.

הַלְבוֹת מִטְמְאֵי מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב פֶּרֶק א

א. הַזָּב וְהַזָּבָה וְהַנָּדָה וְהַיּוֹלֶדֶת כָּל אֶחָד מֵאַרְבַּעַתָּן אֵב מֵאֲבוֹת הַטְּמֵאוֹת, מִטְמֵא כָּלִים בַּמַּגֵּעַ, וּמִטְמֵא אָדָם בַּמַּגֵּעַ וּבַמִּשָּׁא; וּמִטְמֵא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב וּמִרְכָּב מִתַּחְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה אוֹתָן אֵב טְמֵאָה, וּמִטְמֵא מִדֶּף עַל גְּבִיּוֹ.

ב. אֶחָד זָבָה קִטְנָה וְאֶחָד זָבָה גְּדוֹלָה, וְאֶחָד זָבָה מַחֲמַת עֲצָמָה אוֹ מַחֲמַת אָנָּס; וְאֶחָד זָב בַּעַל שְׁתֵּי רְאִיּוֹת אוֹ בַּעַל שְׁלוֹשׁ: טְמֵאָה כָּלָן, שׁוֹנֶה לְטֵמֵא אֲחֵרִים.

ג. קִטְנָה בֵּת יוֹם אֶחָד, מִטְמֵאָה בְּנָדָה; בֵּת עֶשְׂרֵה יָמִים, בְּזִיבָה; בֵּת שְׁלוֹשׁ שָׁנִים וַיּוֹם אֶחָד, מִטְמֵאָה אֶת בּוֹעֲלָהּ כִּמּוֹ שְׁתִּיבָאָר. קִטָּן בֶּן יוֹם אֶחָד, מִטְמֵא בְּזִיבָה. וְאֶחָד גָּרִים וְעַבְדִּים, וְאֶחָד יִשְׂרָאֵל מִטְמֵאִין בְּנָדָה וּבְזִיבָה. סָרִיס אָדָם וְסָרִיס חֲמָה, מִטְמֵאִין בְּזִיבָה כְּשָׂאֵר הַבְּרִיאִין.

ד. אִין הָאִשָּׁה מִטְמֵאָה בְּלֶכֶן, וְלֹא הָאִישׁ בְּאָדָם; אֲלֹא הָאִשָּׁה בְּדָם, וְהָאִישׁ בְּלֶכֶן. טְמֵאוֹם וְאַנְדְּרִגִּינוֹס, נוֹתְנִין עֲלֵיהֶן חֲמִירֵי הָאִישׁ וְחֲמִירֵי הָאִשָּׁה: מִטְמֵאִין בְּלֶכֶן כְּאִישׁ, וּבְדָם כְּאִשָּׁה. וְטְמֵאֲתָן בְּסַפֵּק; לְפִיכָךְ אִין שׁוֹרְפִין עֲלֵיהֶן תְּרוּמָה וּקְדָשִׁים, וְאִין חִיבִין עֲלֵיהֶן עַל טְמֵאָה מְקֻדָּשׁ וּקְדָשִׁיו.

ה. רָאָה אָדָם וְלֶכֶן כְּאֶחָד, שׁוֹרְפִין עֲלֵיהֶן אֶת הַתְּרוּמָה וְאֶת הַקְּדָשִׁים; אֲבָל אִין חִיבִין עֲלֵיהֶן עַל בִּיאַת מְקֻדָּשׁ שְׁנֵאמַר "מִזְכֹּר עַד-נִקְבָה תִּשְׁלַחוּ" (במדבר ה, ג), עַד שֶׁתִּהְיֶה הַטְּמֵאָה טְמֵאָה זָכָר וְדָאִי אוֹ טְמֵאָה נִקְבָה וְדָאִית. וְכֵן הַנוֹגֵעַ בְּאָדָם וְלֶכֶן שְׁלֹו כְּאֶחָד, אִינוּ חִיבֵי עַל טְמֵאָה מְקֻדָּשׁ וּקְדָשִׁיו; נִגַּע הוּא עֲצָמוֹ בְּלֶכֶן וְאָדָם שְׂרָאָה, הֵרִי זֶה חִיב עַל בִּיאַת הַמְּקֻדָּשׁ.

ו. דָּם הַנָּדָה, אוֹ דָּם הַזָּבָה, אוֹ דָּם הַיּוֹלֶדֶת מִטְמֵא בְּכָל שֶׁהוּא, בַּמַּגֵּעַ וּבַמִּשָּׁא: שְׁנֵאמַר "וְהַדָּוָה, בְּנִדְתָּהּ" (ויקרא טו, לג), מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמִדּוֹ שְׁמִדָּוָה כְּמוֹהָ. וְכִכֹּר בְּאַרְנוֹ בַּעֲנִין אֶסּוּר נָדָה, שְׁחֲמִשָּׁה דָּמִים טְמֵאִים בְּאִשָּׁה; אֲבָל אִם רָאִתָּה דָּם יָרֵק הֵרִי הוּא טָהוֹר, וְאִינוּ כְּמוֹ רִקָּה וְשָׂאֵר מִשְׁקִין הַיּוֹצֵאִין מִמֶּנָּה, שֶׁהִרְק מִתַּעֲגָל וְיוֹצֵא, וְזֶה שׁוֹתֵת וְיֹוֹרֵד.

ז. אִשָּׁה שִׁיִּצָּא הַיּוֹלֵד מִדְּפָנָהּ, וְיִצָּא עִמּוֹ דָּם מִן הַדֶּפֶן הֵרִי אוֹתוֹ הַדָּם אֵב מֵאֲבוֹת הַטְּמֵאוֹת, כְּדָם הַנָּדָה וְהַלִּידָה וְהַזִּיבָה: שֶׁהַמְּקוֹר, מְקוֹמוֹ טְמֵא. וְהָאִשָּׁה טָהוֹרָה, עַד שִׁיִּצָּא מִמֶּנָּה דָּם דֶּרֶךְ הַרְחֵם.

ח. מְקוֹר הָאִשָּׁה שְׁנַעֲקָר וְנָפַל לָאָרֶץ, הָאִשָּׁה טְמֵאָה טְמֵאָה עָרֵב; וְכֵן מְקוֹר שֶׁהִזִּיעַ כְּשִׁתִּי טְפֵי מְרָגְלִיּוֹת, הָאִשָּׁה טְמֵאָה טְמֵאָה עָרֵב. אֲבָל אִינָה נָדָה, עַד שֶׁתִּרְאֶה אֶחָד מִחֲמִשָּׁה דָּמִים הַמִּטְמֵאִין בְּאִשָּׁה. הַזִּיעָה טָפָה אַחַת הֵרִי הָאִשָּׁה טָהוֹרָה, שִׁאִינָה אֲלֹא מִחוּץ לְמְקוֹר.

ט. זוכו שלזב אב מאבות הטמאות כזב, שנאמר "זוכו, טמא הוא" (ויקרא טו, ב); ומטמא במגע ובמשא, בכל שהוא. וראיה ראשונה שלזב אינה מטמאה במשא, והרי היא כשכבת זרע: בין מאיש גדול, בין מקטן הרי הראיה הראשונה כשכבת זרע.

י. וכן המשכבות והמושבות שישב עליהן, משראה ראיה ראשונה עד שראה השניה טהורין: שאינו קרוי זב אלא אחר ראיה שניה, כמו שבארנו בהלכות מחסרי כפרה. ראה אחת מרבה כשתים, אין טמא אלא המסיט טפה אחרונה.

יא. ראיה ראשונה שלמצרע, מטמאה במשא שנאמר "כל צרוע וכל זב" (במדבר ה, ב), הרי הצרוע כזב גמור: מה זב גמור, זוכו מטמא במשא אף מצרע, ראיתו הראשונה מטמאה במשא.

יב. רקו שלזב, ושכבת זרעו, ומימי רגליו כל אחד משלשתן אב טמאה, דין תורה; ומטמא בכל שהוא, במגע ובמשא: הרי הוא אומר ברוק "וכי ירק הזב, בטהור" (ויקרא טו, ח); ומימי רגליו ושכבת זרעו, אי אפשר שלא יהיה בהם צחצוחי זיבה כל שהוא. ואחד זב, ואחד נדה ויולדת וזבה כל אחד מהן, רקו ומימי רגליו אב טמאה כזב; וכן כל מקום שנאמר בהלכות אלו הזב אחד הזב, ואחד שאר הארבעה.

יג. תשעה משקין בזב: שלושה מהן, אב טמאה; והן רקו, ומימי רגליו, ושכבת זרעו. כל אחד מאלו מטמא אדם וכלים בכל שהוא, כמו שבארנו.

יד. ושלושה מהן, כולד הטמאה; ואלו הן דמעת עינו, ודם מגפתו, וחלב האשה. כל אחד מאלו כמשקין טמאין שאין מטמאין אדם, אבל מטמאין כלים מדברי סופרים כמו שיתבאר.

טו. ושלושה מהן, טהורין; ואלו הן זיעתו, ולחה סרוחה היוצאת ממנו, והראי. הרי אלו השלושה מן הזב וחבריו, כמוותן משאר האדם.

טז. כוחו ונועו ורירו ומי האף שלו הרי הן פרקו לכל דבר, ובכלל הרק הן חשובין. דם היוצא מפי אמה, ודם השותת מפיו הרי הן בכלל דם מגפתו; הנה מוצץ ורוקק דם הרי זה מטמא ברוק, שהדם שמוצץ אי אפשר לו בלא צחצוחי רוק.